

מסכת יבמות דף מז.

• (מו--מז). תנו רבנן....

"וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו"		"תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכם ולגר הגר אתכם"	
מי שבא ואמר גר אני, יכול נקבלנו ולא נצריכנו הטפת דם ברית וטבילה?	ת"ל "אתך", במוחזק לך	בא ועדיו עמו, מנין? **	ת"ל "וכי יגור" מכל מקום, דאם מביא עדים שהתגייר, הרי זה נחשב גר
"בארצכם", אין לי אלא בארץ דמקבלין גרים, (דלא חיישינן דלמא הדרי בהו משום דאיכא שבחא דא"י - תוס') בח"ל מנין?	ת"ל "אתך" בכל מקום שאתך ****	א"כ מה ת"ל "בארצכם"?	וחכמים אומרים, בין בארץ בין בח"ל צריך להביא ראיה *****
** קושית הגמרא - אם עדיו עמו שראו גירות שלו, פשיטא דנאמנים, וקרא למה לי? תירוץ הגמ' - זה דתני בא ועדיו עמו, היינו דאמרי שמענו שנתגייר בב"ד של פלוני, סד"א לא ליהמנייהו, קמ"ל			
**** קושית הגמרא - איך נלמוד מ"אתך" בכל מקום שאתך אפילו בח"ל, הא כבר השתמשנו "אתך" ללמד במוחזק לך? תירוץ הגמרא - חדא מ"אתך" וחדא מ"עמד" (וגירסת הגר"א מ"אתכם")			
***** קושית הגמרא - לר' יהודה אמאי כתיב "בארצכם"? תירוץ הגמרא - ה"א משום טיבותא דא"י קמגיירי, והשתא נמי דליכא טובה (דפסק חלב ודבש), איכא לקט שכחה ופאה ומעשר עני, וא"כ ה"א בא"י אין מקבלין גרים, קמ"ל "בארצכם" דמקבלין גרים אפילו בא"י			
ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן - הלכה בין בארץ בין בח"ל צריך להביא ראיה			
קושית הגמ' - פשיטא, יחיד ורבים, הלכה כרבים? תירוץ הגמ' - מהו דתימא מסתבר טעמא דר' יהודה דמקסייעי ליה קראי, קמ"ל דאפ"ה הלכה כחכמים			
וזה דקמסייעי קראי, משום "עמד", כל מקום שאתך משמע, ואפילו בא"י, וא"כ "בארצכם" למה לי, אלא לאו אראיה קאי, דבארץ צריך להביא ראיה, ולא בחוצה לארץ, וכו' יהודה			

בארץ ישראל	בחוץ לארץ	"בארצכם"
צריך להביא ראיה	אין צריך להביא ראיה	דוקא בא"י צריך להביא ראיה
צריך להביא ראיה		מקבלין גרים אפילו בארץ ישראל
		חכמים

מסכת יבמות דף מז.

• תנו רבנן...

<p>מעשה באחד שבא לפני ר' יהודה ואמר לו, נתגיירתי ביני לבין עצמי, א"ל ר' יהודה, יש לך עדים, א"ל לאו, א"ל, יש לך בנים, א"ל הן, א"ל נאמן אתה לפסול את עצמך, ואי אתה נאמן לפסול את בניך (דהיינו נאמן דוקא במילי דמשוי נפשיה חתיכה דאיסורא - תוס')</p>	<p>"ושפטתם צדק בין איש ובין אחיו ובין גרו", מדכתיב גר אצל ושפטתם, מכאן א"ר יהודה גר שנתגייר בב"ד, הרי זה גר, בינו לבין עצמו, אינו גר</p>
<p>קושית הגמ' - ומי א"ר יהודה אבנים לא מהימן, והתניא "את הבכור בן השנואה יכיר", יכירנו לאחרים, מכאן א"ר יהודה שאם אין ב"ד מכירין אותו, נאמן עליו אביו לומר זה בני בכור ליטול פי שנים, וכשם שנאמן לומר זה בני בכור, נאמר לומר בני זה בן גרושה הוא (וחלל הוא) או בן חלוצה הוא, וחכמים אומרים אינו נאמן, וא"כ ראינו לר' יהודה שמהימן אבנים?</p>	
<p>רבינא - אה"נ נאמן אבנים, אבל אינו נאמן על בני בנים, וה"ק ליה, יש לך בנים, וא"ל הן, יש לך בני בנים, וא"ל הן, א"ל נאמן אתה לפסול את בניך דנפקא לן מ"יכיר", ואין אתה נאמן לפסול את בני בניך</p>	<p>רב נחמן בר יצחק - ודאי לר"י מהימן אבנים, אבל כאן דאמר שאינו גר, אינו נאמן, וה"ק ליה ר' יהודה, לדבריק עובד כוכבים אתה, ואין עדות לעובד כוכבים, והואיל ובניך מוחזקין בכשרות, אין אתה נאמר להעיד עליהן ולפוסלן</p>
<p>תניא נמי הכי (כרבינא), ר' יהודה אומר נאמן אדם לומר על בנו קטן ואין נאמר על בנו גדול, ואמר ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן, לא קטן קטן ממש, ולא גדול גדול ממש, אלא קטן ויש לו בנים, זהו גדול, גדול ואין לו בנים, זהו קטן</p>	
<p>והלכתא כוותיה דרב נחמן בר יצחק</p>	
<p>ואע"ג דתניא כוותיה דרבינא, דמשמע דתלוי בבנים ובבני בנים, באמת אתי שפיר אפילו לרב נחמן בר יצחק, דהא דתני נאמן הוא על בנו קטן, היינו לענין "יכיר" קאמר, שנאמן על בנו לומר שהוא בכור או בן גרושה וחלוצה, דעלה קתני דנאמן הוא, דהא ישראל הוא, ויש לו עדות, והתורה האמינתו על בנו ולא על בן בנו, אבל גבי גר אפילו על בנו לא מהימן, דאין עדות לעובד כוכבים, ואתי שפיר כרב נחמן בר יצחק</p>	

איני גר (ובני ממזר - תוס')		בני בכור הוא, בן גרושה הוא		למסקנת הגמרא
יש לו בנים ובני בנים	יש לו בנים	יש לו בנים ובני בנים	יש לו בנים	
אינו נאמן	אינו נאמן (אין עדות לעכו"ם)	אינו נאמן	נאמן	רב נחמן בר יצחק
אינו נאמן	נאמן (יש עדות לעכו"ם)	אינו נאמן	נאמן	רבינא

מסכת יבמות דף מז

גמרא, רש"י	תנו רבנן
<p>דאי פריש שלא יתגייר, נפרוש ולא איפכת לן, דא"ר חלבו, קשים גרים לישראל כספחת דכתיב... לשון ספחת שאוחזין מעשיהם הראשונים ולומדים ישראל מהם או סומכין עליהם באיסור והיתר</p>	<p>גר שבא להתגייר בזמן הזה, אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר, אי אתה יודע שישראל בזמן הזה שפלים וכפויין....</p>
<p>ואיני כדאי, פירש"י ואיני ראוי להשתתף בצרתך, ומי יתן ואזכה לכך</p>	<p>אם אומר יודע אני ואיני כדאי, מקבלין אותו מיד, ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות</p>
<p>בן נח נהרג אפ"ל על פחות משהו פרוטה, כיון שנחשב ממון לגביו, ולא ניתן להשבון לפטור עצמו ממיתה, שאין לו מצות השבה, והיות ובן נח מקפיד על פחות משהו פרוטה, מודיעין לו על מצות לקט שכחה ופאה, שמא יחזור בו מלהתגייר</p>	<p>ומודיעין אותו עון לקט שכחה ופאה ומעשר עני ומודיעין אותו עונשן של מצות, אומרין לו הוי יודע שעד שלא באת למדה זו, אכלת חלב, אי אתה ענוש כרת....</p>
<p>פירש"י לא רוב טובה, לפי שיצר הרע מחזיר אחריהן, ושמא תזוח דעתן עלייהו ויחטאו</p>	<p>וכשם שמודיעין אותו עונשן של מצות, כך מודיעין אותו מתן שכרן, אומרים לו הוי יודע שהעולם הבא אינו עשוי אלא לצדיקים וישראל בזמן הזה אינם יכולים לקבל לא רוב טובה ולא רוב פורענות</p>
<p>למדנו מנעמי ורות, דאחר שאמרה נעמי שיש כמה מצות... והסכימה רות להם, כתיב "ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל לדבר אליה"</p>	<p>ואין מרבין עליו (דברים) לאיים עליו שיפרוש) ואין מדקדקין עליו</p>
<p>מ"ט, שהוי מצוה לא משהינן</p>	<p>קיבל, מלין אותו מיד</p>
<p>דהיינו בשר החופה את רוב העטרה, דהיא שורה גבוהה סביב הגיד, ורוב העטרה היינו רוב גובהה של אותה שורה ולא תימא רוב הקיפה</p>	<p>נשתיירו בו ציצין המעכבין את המילה, חוזרין ומלין אותו מיד, ובכהן אם נשתיירו בו ציצין... אסור לאכול תרומה, דערל הוא</p>
<p>לר' חייא אמר ר' יוחנן דאמר שגר צריך שלשה, הא אמר ר' יוחנן לתנא, תני שלש ת"ח ולא שני ת"ח</p>	<p>ושני תלמידי חכמים עומדים על גביו ומודיעין אותו מקצת מצות.... דהשתא ע"י טבילה הוא נכנס לכלל גירות, הלכך בשעת טבילת מצוה צריך לקבל עליו עול מצות</p>
<p>ואי הזר ביה לקדמותו, ואח"כ מקדש בת ישראל, מקודשת וצריכה גט, דישראל מומר קידושיו קידושין, דישראל הוא</p>	<p>טבל ועלה הרי הוא כישראל לכל דבריו. אשה, נשים מושיבות אותה במים... ושני ת"ח עומדים לה מבחוץ ומודיעין אותה....</p>
<p>ואע"פ שיש ברייתא אחרת דעבד משוחרר אין צריך לקבל עליו עול מצות, ברייתא שלנו כרבנן, והאחרת כר"ש בן אלעזר</p>	<p>אחד גר ואחד עבד משוחרר, וקס"ד שעבד משוחרר נמי צריך לקבל עליו עול מצות</p>
<p>פירש"י ואע"פ שאין טבילתן לענין מגע טהרות כשאר טבילות</p>	<p>ובמקום שנדה טובלת בארבעים סאה, שם גר ועבד משוחרר טובלין</p>
<p>פירש"י ובנדה לבעלה, ואע"פ שאין טבילתו משום טומאה וטהרה כשאר טבילות</p>	<p>וכל דבר שחוצץ בטבילה, חוצץ בגר ובעבד משוחרר ובנדה</p>

מסכת יבמות דף מ:

• עבד משוחרר

<p>אין צריך לקבל עליו עול מצות דמשעה שטובל לשם עבדות, שייך במצות, דכתיב "למען ינוח עבדך ואמתך", ועוד דגמרינן לה לה מאשה</p>	<p>צריך לקבל עליו עול מצות</p>
<p>ורמינהו בד"א בגר, אבל בעבד משוחרר אין צריך לקבל</p>	<p>ת"ר...אחד גר ואחד עבד משוחרר (צריך לקבל עליו)</p>
<p>הא ר' שמעון בן אלעזר</p>	<p>לא קשיא, הא רבנן</p>
<p>ר"ש בן אלעזר אומר, אע"פ שלא קבלה עליה, כופה ומטבילה לשם שפחות, דכל טבילות עבדים על כרחן היא, וחוזר ומטבילה לשם שחרור בע"כ, ומותר בה מיד</p>	<p>רבנן - תניא "ובכתה את אביה ואת אמה וגו', בד"א שלא קבלה עליה להתגייר, אבל קבלה עליה, מטבילה ומותר בה מיד</p>
<p>אלמא לר"ש בן אלעזר עבד אין צריך לקבל בשעת טבילת שחרור, ולרבנן דלא הוי תקנתא בהכי סברי צריך לקבל</p>	

If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website), or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.